

Ruzsai Integrált Községi és Szolgáltató Tér
községi színtér és községi könyvtár
✉ 6786 Ruzsa, Tömörkény tér 1.
e-mail: ruzsamuvhaz@ruzsamuvhaz.hu
☎ Tel.-Fax: 62/285-193

Beszámoló a Ruzsai IKSZT közösségi színtér és a könyvtár 2021. évi tevékenységéről

I. Községi színtér

1. Működési háttér

A közművelődés szakmai működését, jogi környezetét a többször módosított 1997. évi CXL törvény a muzeális intézményekről, nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről határozza meg. Megvalósulásához az önkormányzat rendeletben fogalmaz meg települési célokat. Elérésüket könyvtári és közösségi színtér szolgáltatásain keresztül alapellátásként biztosítja a lakosság részére.

A hozzáférés önfejlesztő tevékenységként, iskolán kívüli tanulási folyamatként valósul meg, közösségben. Középpontjába az az önművelő, aktív, kreatív ember kerül, aki tenni akar önmagáért, a világot és saját életét tudatosan formálja. „A jó pap is holtig tanul” elvét mai viszonylatban úgy fogalmazzuk meg, hogy „egész életen át tartó tanulás”-on veszünk részt. Az átalakult kultúra-felfogásban ma is az a legfontosabb, amit régen megállapított a tudomány: a játékos, szórakoztató, szabadidős tevékenységekre nem csak szükség van, de ez viszi előbbre a sikeres embert. A társadalmi fejlődéshez tanulásra, önfejlesztésre van szükség. Ezek elsődleges, minden településen meglévő helyszínei a kulturális létesítmények, így a miénk is.

Szakmai tevékenységünk alapja a gazdasági alapokon nyugvó programterv. Az év első hónapja az események, lehetőségek összegyűjtésével, a költségek összesítésével telik. Az egyre nehezedő gazdasági helyzet ellenére a 2021-es évben lényegesen kevesebb anyagi alappal indult a megvalósítás. Ennek ellenére a vállalt feladatok száma nem változott. A pandémia okozta zárások, látogatók távoltartása ellenére a vállalásokat teljesítettük. A kisebb költségek miatt több online programmal valósítottuk meg elképzeléseinket.

Az elmúlt év dolgozói létszámban is részlegesen csökkentve működött. Egy fő a szakképzettség megszerzése érdekében heti 2 alkalommal vett részt tanfolyamon, ill. szabadságolása ezen felül esett. A nehézségek ellenére a feladatellátás, a nyitva tartás és a működés is jól alakult. A délutáni csoportfoglalkozások külön oktatóval, vezetővel könnyítették meg a létszámhiány kiküszöbölését.

2. Alapszolgáltatások

A település adottságainak figyelembevételével alapszolgáltatásaink az alábbiak:

- a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása.
- közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése;
- az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása;

- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása;
- amatőr alkotó- és előadóművészeti tevékenység feltételeinek biztosítása;
- kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Telephelyünkön 11 közösség végez rendszeres tevékenységet. A veszélyhelyzet idején megszűnt a Femina kör, helyette viszont újonnan indult a színjátszó és az önvédelmi klub. A hétfőtől péntekig tartó délutáni foglalkozásokon tanulnak táncolni, színjátszani, kézműveskedni, vagy éppen sportolnak, tornáznak. Jellemükből adódóan teljesítik az egész életen át tartó tanulásnak való megfelelést. A legkisebbek az ovisok, akik főleg a táncos, mozgásos foglalkozásokon járnak élen, míg a fiatal felnőttek és az idősek a színjátszásban, idősek klubjában érzik otthon magukat. A 12-15 éves majoretteseink régóta színvonalasan dolgoznak együtt, így már részt vehettek bemutakozáson, versenyen. (2. sz. melléklet)

Vannak, akiknek helyszínt biztosítunk és önállóan hoznak oktatót, ill. vannak általunk választott, megbízási díjas csoportvezetők. Munkájuk által jönnek létre azok az értékek, amelyet szakterületük képvisel. Táncosaink fellépésekre készülnek, előadásokon vesznek részt. A kézművesek az adventi koszorútól a hímzett tárgyak kiállításáig több tárgyasult értéket hoztak létre. Ezekkel hozzájárulnak a fenti, kulturális alapszolgáltatásaink megvalósításához.

Csoportjaink a hagyományok megteremtésével, a közösségi lét gyakorlásával erősítik a helyi identitást. Lokálpatriotizmusuk, társadalmi tudatosságuk észrevétlenül fejleszti a gondolkodást, a kultúra szeretetét. A művészetek alap szintű megismerésével igényt keltünk a hivatásos művészek előadásaira, ezzel erősítve az igényt profi előadókra. A kiscsoportokban (5-10 fős) zajló munka éves szinten több száz közművelődési látogatót jelent. 2021-ben az első 5 hónap bezártsága után a 11 klub, szakkör jellegű csoportban átlagosan 83 tag vett részt, 147 alkalommal. (1. sz. melléklet)

Az ún. nem rendszeres művelődési formák alkalmával ismeretterjesztő előadásokra, konferenciákra, tanácskozásokra invitáltuk a lakosságot. Szándékunk szerint tovább gondolkodásra, igénykeltésre ösztönözzük a látogatót a témakörrel, amelyet kínálunk meghallgatásra. Az online tér segítségével főleg a téli időszakban sikerült sok emberhez eljuttatni az információt. Falusi szinten a napi élethez szükséges kérdésekre keresték a választ, ill. a szórakozás, ismeretszerzés volt jellemző. A kapott ismeretek hasznosíthatókká váltak akár otthoni, akár munkahelyi környezetbe kerültek.

Kiállítások, műsorok, rendezvények mindösszesen 56 alkalommal voltak, összesen 26897 látogatóval. Ahogy az az előzőekben is látszott, itt is több online elérést hoztunk létre, s ezek statisztikai mutatói lényegesen meghaladják a személyes részvétel látogatottságát. A digitalizációra alkalmas programok, ún. házasság hete, anyák napja, kultúra napja vagy a falunap minivideói kedvelt programként kerültek be eseményeink közé. Dolgozóink képzettségéből adódóan magunk készítettük, szerkesztettük a kisfilmeket, s tettük közzé platformjainkon. A Déryné Programiroda támogatásával színházi előadásokat kaptunk ajándékba. A Nemzeti Művelődési Intézet rendezvényekhez nyújtott segítséget a kulturális események újraindításának megkönnyítésére. Gyermeekmozi és szabadtéri játék vagy a madárfotó pályázat szép számban hozott látogatókat a közművelődésbe.

A terembérlés és egyéb tanácsadó, információs szolgáltatás, más szervekkel megvalósított összejövetelek a lakosság szélesebb rétegeit irányították hozzánk. A bálók egy része ugyan elmaradt, de több családi összejövetelnek adtunk otthont. A hely átengedésén kívül az eszközök odaadása, a termek berendezése, sokszor a hangosítás is a mi feladatunk volt. A

véradástól a vásárolókig különféle alkalmakon járultunk hozzá a település hétköznapijainak szebbé tételéhez. Összesen 107-szer, 6770 fő igényelte szolgáltatásainkat.

3. Gazdasági tevékenység

A korábbi évekhez viszonyítva lényeges különbség tapasztalható a dologi kiadásaink, valamint a működési bevételeink terén. Az első 5 hónapra tervezett programokhoz kért költségeket részben tudtuk átcsoportosítani a nyári, őszi rendezvényekre. A pályázatokból, támogatásokból megvalósított események némi emelkedést eredményeztek a mérlegünkön. A megbízási díjak, előadói tiszteletdíjak összege ezzel a plusszal jelenik meg a költségvetésben.

A NMI pályázati támogatásából 2 db aktív hangfal beszerzését valósíthattuk meg az előadói tiszteletdíjon felül. Az érdekeltségnövelő támogatás megszűnt ugyan, de áthúzódó beruházásként 2021-ben használtuk fel a 2019-ben nekünk ítélt 1668000,-Ft-ot az 1000000,-Ft önerővel. Kicseréltük a színpadi és nézőtéri függönyöket, szekrényeket szereztünk be a színpadra, polcokat a büfé helyiségbe. A 2020. évi érdekeltségnövelő támogatásból támogatás igénylésekor 500.000,-Ft önerőt ajánlott fel önkormányzatunk, amelyhez 649.000,-Ft támogatást kapott. Székeket, hordozható projektortartó állványt és vetítővásznat szereztünk be ebből az összegből.

Nevezési díj (39500,-Ft) fejében nyertünk honlapkészítést a Ruzsai IKSZT részére a Jelado Internet és Kommunikáció nevű pályázattól. A korábbi domainnév előfizetést megtartva lehetőségünk van az önálló internetes megjelenésre. Vannak kötelező megjelentetések, amelyek ezentúl egyszerűbben kivitelezhetők, s könnyebben elérhetők látogatóink számára.

A bevételeink annyival maradnak el a tervektől, amennyi kiesést jelentett az első félév. Korábban 2200e Ft körül volt, most 1982e Ft-ot tudtunk beszélni. Ez a kb. 200e Ft-os különbség a klubok bevételeinek kieséséből adódik. Az árusítások, egyéb terembérlési bevételek a vártak megfelelően alakultak.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a kulturális feladatok 2021. évi kiadásai, bevételei minimális mértékben változtak a korábbi évekhez képest. Köszönhető ez a jó számítástechnikai ellátottnak, amelynek segítségével szinten tartottuk a látogatók figyelmét akkor is, amikor kívül rekedtek falainkon.

II. Közgyűjtemény

Ruzsa Község Önkormányzata Községi Könyvtár 2021. évi beszámolója

1. Rövid összefoglaló

Az önkormányzat által működtetett könyvtár a község közművelődési könyvtára. Gyermekkönyvtári részleggel és felnőtteknek szóló dokumentumokkal egyaránt ellátja a lakosságot. Az 1997. évi CXL. törvény által bárki számára biztosítja az ismeretek

tárgyilagos, sokoldalú közvetítését, más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését.

Célja és feladata az információs szükségletek minél magasabb szintű kielégítésére irányul. A fenntartó a könyvtár szakmai önállóságának biztosításával látja el a könyvtár fenntartásával, irányításával kapcsolatos feladatokat, biztosítja a feladatok ellátásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket. A könyvtár a fenntartó által biztosított pénzeszköz, valamint egyéb bevételei alapján gondoskodik feladatainak ellátásáról.

A könyvtár jogszabályban meghatározott feladatai:

- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, feltárja, megőrzi, gondozza és rendelkezésre bocsátja,
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól,
- biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését,
- részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum - és információcserében,
- a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában,
- segíti az oktatásban, képzésben résztvevők információellátását, a tudományos kutatás és az adatbázisokból történő információkérés lehetőségével,
- kulturális, közösségi, közművelődési rendezvényeket és egyéb programokat szervez,
- tudás-, információ- és kultúrákövetítő tevékenységével hozzájárul az életminőség javításához, az ország versenyképességének növeléséhez.

65.§ (2) A települési könyvtár az 55.§ (1) bekezdésében foglaltakon túl mindenki számára biztosítja a szabad, korlátlan hozzáférést a dokumentumokhoz, információkhoz valamint segítséget nyújt a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

2. Szakmai tevékenység

Minden évben igyekszünk a helyi igényeknek megfelelő rendezvényekkel várni a könyvtárhasználókat és figyelembe venni azt is, hogy minden korosztály találjon magának érdekes programot, olyat, amiért valóban érdemes betérni hozzánk. Ezek a programok nem vonzanak ugyan tömegeket, de a visszajelzések alapján mégis sikeresnek bizonyulnak, akik részt vesznek rajta, kivétel nélkül mindig pozitív élményekkel távoznak.

A tavalyi évben sikeresen megtartott rendezvényeink az alábbiak voltak (3. sz. melléklet):

- online játékok 2 alkalommal,
- nyári gyermektábor során könyvtári délelőtt,
- szabadulószoa a szomszédos települések gyermekei számára,
- Országos Könyvtári Napok kapcsán:
 - 2 napos Lego – kiállítás,
 - Robotika óra a 6., 7. és 8. osztályosoknak,
 - Teddy maci kórház foglalkozása az óvodások minden csoportja számára,
- óvodások meséléssel, játékkal egybekötött könyvtárlátogatása,
- olvasás népszerűsítő játék (Könyvfaló).

A 11 programon összesen 429 fő vett részt.

A községi könyvtár a koronavírus miatt kihirdetett veszélyhelyzeti rendelkezéseknek megfelelően 2021. május 04-ig részlegesen szüneteltette könyvtári szolgáltatásait. Ezen időszak alatt teljes mértékben a házhozszállítás volt a „kölcsonzésre” a megoldás, illetve előzetes jelzés alapján a kért könyveket összekészítve, a bejárat ajtóban átadásra került a csomag a jogszabályi előírások figyelembevételével.

Az online térben való részvételnek számos pozitív visszajelzése volt korábban, ezért a 2021-es évben kétszer is **online kvízzel** vártuk az olvasókat, ezzel csatlakozva az országos Internet Fiesta programhoz.

Nyáron minden évben több napos **gyermektáborral** várjuk az alsó tagozatos gyerekeket. A tábor alkalmával teret kapnak természetesen a könyvtári programok is. 2021-ben az „élő társasjátéké” volt a főszerep, ahol a gyerekek voltak a bábuk és bizonyos mezőkön párbajozniuk kellett egymással a csapatoknak, egyéb mezőkön a pontok duplázása volt a tét. A játéknak nagy sikere volt, így a Homokháti Szociális Központ " Még tart a nyár!" gyermektábora 4. napján a Ruzsai Gondozási Központ szervezésében átotthalomi, üllési, zombói, forráskúti, zánkányszéki, pusztamérgesi, öttömösi és ruzsai gyermekek is ellátogattak a könyvtárba, ahol egy igazi **szabadulósobába** érkeztek. Az ajtó zárult és csak egy telefonos kód juttathatta ki a őket a könyvtárból.

Az őszi OKN alkalmával a LUG Szeged csapata érkezett el hozzánk és **2 napos kiállítással** vártuk a látogatókat. A LEGO - kiállítás során minden asztalon más-más miniatűr világba kaphattunk bepillantást (városi jelenet, Star wars jelenet, híres épületek, versenyautók stb.)

A terem egyik felében a kiállítási darabok voltak elhelyezve, a terem másik felében pedig egy játszóház, játszóasztalokkal és vegyes Lego kockákkal.

A Somogyi könyvtár jóvoltából **Robotika órát** tarthattunk 3 felső tagozatos osztályban is, ahol az ArTec robotok programozásával és építésével a gyerekek betekintést nyerhettek a Scratch programozás rejtelseibe. A program annyira sikeres volt, hogy az idei évben 2 alkalommal ismét tervezünk hasonlóat a Somogyi könyvtár segítségével és támogatásával.

Az őszi folyamán a **Teddy maci kórház** orvostanhallgatói is ellátogattak a ruzsai óvodásokhoz. A program során minden gyermek egy kicsit doktornéni és doktorbácsi lehetett, műthette többek között a beteg maci és kutyus pocakját, adhatott szurit a tüdőbeteg kutyusnak, megröntgenezhette a sellőt és mindenki elsajátíthatta a helyes fogmosás alapjait.

Az **óvodások könyvtárlátogatása** alkalmával a Manók világába utaztunk. Manós mesét olvastunk a kicsiknek és kipróbáltuk, hogy kiből milyen ügyes manó válhatna. Kóstoltunk, szagoltunk, füleltünk. A programot sok nevetés és vidámság kísérte.

2020-ban sajnos a pandémia miatt elmaradt a Könyvfaló játékunk eredményhirdetése, így a játék folytatódott tovább 2021-ben is a lehetőségekhez mérten. Decemberben végre sikerült átadnunk a **Könyvfaló díjat** és a csillagos könyves játékunk ajándékait is a jól megérdemelt, szorgalmas kis olvasóknak.

3. Gyűjteményi információk

Ruzsa Község Önkormányzatának köszönhetően a 2021-es évben közel 500.000 Ft értékben, 182 dokumentummal sikerült gyarapítani a könyvtár állományát, így ismét a legújabb és legfrissebb könyveket kaphatták kézbe az Olvasók. A DVD kölcsönzés

népszerűsége csökkent, így 2021-ben már csak pár darabbal gyarapítottuk az állományunkat. Újítként 2022-ben diavetítő és diafilmek beszerzésére fókuszálunk a könyvek mellett.

Éves szinten közel 70.000,-Ft értékben számos folyóirat is áll a betérők rendelkezésére. A könyvtárból 7 féle folyóirat kölcsönözhető, ezeket a 2020-as évben újíttuk meg.

Az állomány a Corvina integrált könyvtári rendszerben kerül feltárára.

2020 őszén kezdtük el a korábbi évek - közösségünkhöz kapcsolódó - fotóinak, dokumentumainak digitalizálását, amely azóta is folyamatos. Tárolása egy külső winchesteren történik. A gyűjtemény bekerült a Települési Értéktár virtuális gyűjteményébe, hogy bármikor visszakereshető dokumentumokként végig követhető legyen a falu fejlődése.

4. Szolgáltatások

A könyvtár természetesen rendelkezik facebook oldallal, ezen a felületen igyekszünk gyakorta érdekességeket megosztani, akkor is, ha éppen nem áll módunkban rendezvényt szervezni.

2021-ben is több hónapon keresztül kizárólag a közösségi platform volt az egyetlen hely, ahol az Olvasókkal tartani tudtuk a kapcsolatot.

Itt osztottuk meg a linket is, amely felületre otthonról kattintva is el tudják érni az érdeklődők az adatbázisunkat, ahol kedvükre böngészhetnek az állományunkban azóta is.

Szolgáltatásaink:

- Kölcsönzés: könyvek, magazinok, folyóiratok, DVD-k, CD-ROM-ok, CD-k,
- Helyben használat: kézikönyvek, lexikonok, folyóiratok, napilapok, képes könyvek,
- Könyvtárközi kölcsönzés: Országos Dokumentum-ellátási Rendszeren keresztül,
- Közhasznú információk szolgáltatása,
- Fénymásolás, nyomtatás, szkennelés,
- Internet használat
- Születésnapú újság szerkesztése
- Gyengénlátók számára kialakított állomás
- „Házhoz megy a könyvtár” – dokumentumok igény szerinti házhozszállítása mozgásukban korlátozottaknak.
- Tanév során könyvtári órák, rendhagyó foglalkozások szervezése óvodások, iskolások részére.

5. Könyvtárhasználat és kölcsönzés

A 2021-es évben a részleges bezárások ellenére összesen 1073 alkalommal használták az olvasók a könyvtárat, ennek közel fele 14 év alatti gyermek volt.

III. Összegzés

Beszámolónkat a kulturális alapszolgáltatások, valamint a szakmai értékrendünk megfeleltetése tükrében készítettük el. A kultúrához való hozzáférés elősegítése a célunk, magas szakmai színvonalra törekedve. Segíteni az itt élők életminőségét a közművelődés és a könyvtár eszközeivel, szolgáltatásaival. Lehetőségeinkhez mérten támogatjuk az információk eljutását a civil szféra részére, ezáltal növelve életesélyüket.

Közösségi teret és szakmai keretet adunk az értékek alkotásához, az önmegvalósításhoz, a társadalmi fejlődéshez.

A közösségek nyújtotta pozitív életérzéshez jártasságot, mintákat közvetítünk. A csapat erejével sikert, versenyképességet társítunk az egyéni célok eléréséhez. Az egész életen át tartó tanulás értékképző erővel hat.

A kiscsoportokban zajló aktív foglalkozások előbbre viszik látogatóink életét. A majorettesek, néptáncosok, judosok versenyeken, fellépéseken való részvétele, vagy akár a kézműves csoport munkáiból készült kiállítás vitathatatlan pozitív erőt ad a résztvevőknek. Tartást, sikert, egyfajta kulturális tőkét teremt művelőjének. Ezt a tőkét kamatoztatni lehet az életminőség javítására, ezáltal a helyi társadalmi fejlődés elősegítésére. Szerepe fontosabb, mint első hallásra gondolnánk. A pozitív életminőség érzéséhez találkozunk kell mikrokörnyezetünkben azokkal a helyzetekkel, amelyek utat mutathatnak egyéni boldogulásunkhoz. A közösségi szintén lehetőséget nyújtunk a klubtevékenységek során, a különféle rendezvényeken, vagy a könyvtár szolgáltatásait igényelve. A kultúra fogyasztása által lesz több a falunk, lesz boldogabb a benne élők élete. A múlt évi programtervből megvalósított események ezt a célt szolgálták. Reméljük, a folyamat megmarad, s a kisközösség továbbra is halad a kultúra szerteágazó ösvényein.

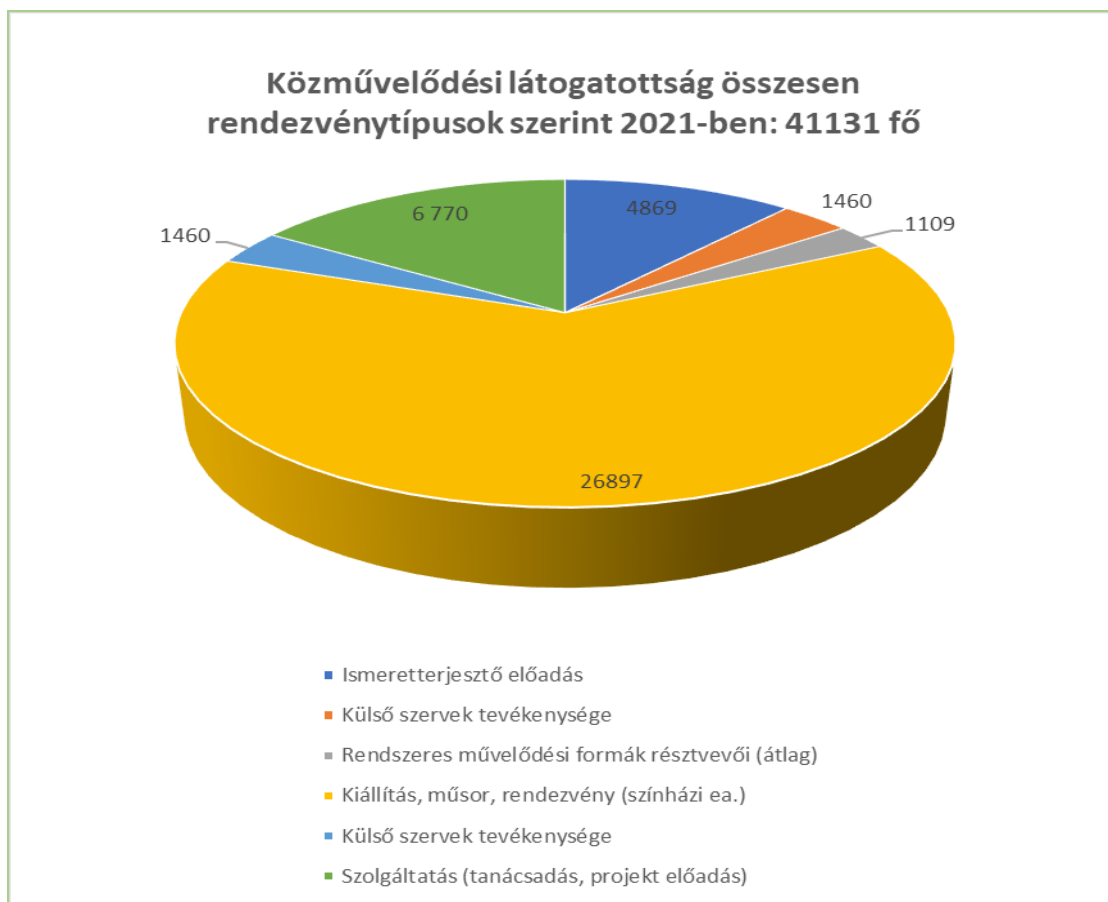
A statisztikai mutatókból láthatóak az igények. Szerteágazóak, vegyesek. A jövőre nézve biztató, hogy van mit szervezni, van kinek szervezni. Rengeteg téma közül választhatunk, kultúránk végtelen tengeréből csak cseppeket használtunk még fel bemutatásra, elsajátításra. Köszönjük a fenntartói hozzáállást, működtetést. Reméljük, a továbbiakban is színes kulturális palettáról kínálhatjuk programjainkat az érdeklődőknek.

Ruzsa, 2022. június 22.

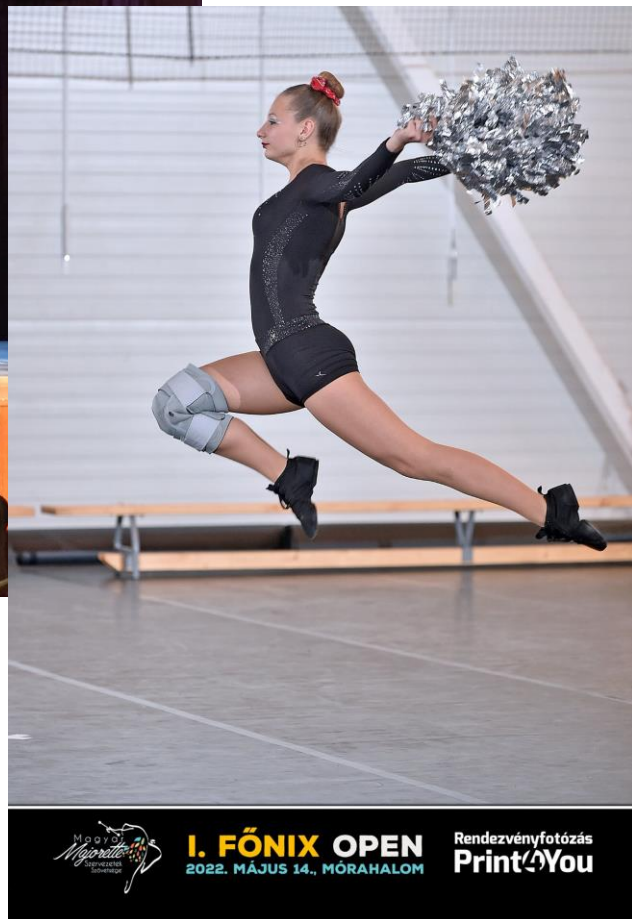
Sánta Gizella
polgármester

1.sz. melléklet
Közművelődési adatok szemléltető ábrái

Összes látogató (rendezvények, klubok, szakkörök) 2021-ben 41131 fő

Fotók, plakátok közművelődési rendezvényekről

**COOL-TÚRA
FOTÓPÁLYÁZAT**

Ez meg milyen madár lehet?

Fotózd le, ismerd meg,
nevezz be!

Beadási határidő: 2021. április 20
✉ ruzsamuvhaz@gmail.com

NEVEZÉSI FELTÉTELEK ITT:

f / Művelődési Ház Ruzsa
☎ +36-30/635 5502

Fotók a könyvtári rendezvényekről

